

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

01.02.2016

м. Київ

№ 70

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
17 лютого 2016 р. за № 250/28380

Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю

Відповідно до Закону України "Про Національну поліцію" та з метою забезпечення особистої безпеки поліцейських, запобігання загибелі, пораненням і травмуванням їх та інших осіб під час поводження зі зброєю

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію із заходів безпеки при поводженні зі зброєю (далі - Інструкція), що додається.
2. Керівникам структурних підрозділів центрального органу управління поліції, його територіальних (у тому числі міжрегіональних) органів в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, містах, районах у містах, державних установ та навчальних закладів із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, у місячний строк:
 - 1) організувати вивчення Інструкції в системі службової підготовки;
 - 2) забезпечити організацію роботи з прийняття заходів у поліцейських підпорядкованих органів і підрозділів зі знання вимог Інструкції та безумовне її виконання.
3. Визнати таким, що втратив чинність, наказ МВС від 07 вересня 2011 року № 657 "Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю", зареєстрований у Міністерстві юстиції України 27 вересня 2011 року за № 1125/19863 (зі змінами).
4. Департаменту персоналу, організації освітньої та наукової діяльності МВС (Слівінський В. Р.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Голову Національної поліції України підполковника поліції Деканоїдзе Х.

6. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр

А. Б. Аваков

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Національної
поліції України
підполковник поліції**

Х. Деканоїдзе

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства внутрішніх справ
України

01 лютого 2016 року N 70

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

17 лютого 2016 р. за N 250/28380

ІНСТРУКЦІЯ

із заходів безпеки при поводженні зі зброєю

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція визначає систему заходів, спрямованих на забезпечення особистої безпеки поліцейських, запобігання загибелі, пораненням і травмуванню їх та інших осіб під час поводження з вогнепальною зброєю, ручним протитанковим і підствольним гранатометами, реактивною протитанковою і бойовою ручною гранатами (далі - зброя).

2. Вимоги цієї Інструкції поширюються на всіх без винятку поліцейських центрального органу управління поліції, його територіальних (у тому числі міжрегіональних) органів в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, районах, містах, районах у містах (далі - орган поліції), державних установ (далі - установа), навчальних закладів із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських (далі - заклад).

3. Забезпечення особистої безпеки поліцейськими при поводженні зі зброєю є складовою частиною службової діяльності органів (закладів, установ) поліції і здійснюється під час:

- 1) вивчення матеріальної частини зброї, навчання правил та порядку її застосування і використання, заходів безпеки при поводженні зі зброєю і влучній стрільбі в закладах (установах) та за місцем служби в системі службової підготовки;
- 2) закріплення за поліцейськими вогнепальної зброї;
- 3) отримання і здачі зброї в черговій частині органу (закладу, установи) поліції;
- 4) виконання службових обов'язків поліцейськими з протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку;
- 5) проведення навчально-тренувальних стрільб;
- 6) постійного зберігання та носіння вогнепальної зброї і боєприпасів поліцейськими;
- 7) чищення зброї;
- 8) вилучення зброї та боєприпасів;
- 9) перевірок наявності та організації зберігання зброї і боєприпасів.

4. Основні правила дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю:

- 1) безпека при стрільбі (метанні гранат) забезпечується точним виконанням вимог, що встановлені цією Інструкцією, а також правильною організацією практичних стрільб та дисциплінованістю їх учасників;
- 2) кожен поліцейський повинен знати та точно виконувати встановлені цією Інструкцією заходи безпеки при поводженні зі зброєю та боєприпасами.

5. Вогнепальна зброя закріплюється за поліцейським, який склав Присягу на вірність Українському народові, завершив навчання у закладі (установі) та/або пройшов первинну професійну підготовку і направлений для подальшого проходження служби, а також склав заліки із знання матеріальної частини зброї, порядку і правил її застосування, заходів безпеки при поводженні з нею, виконав норматив з вогневої підготовки та вправу зі стрільби.

6. Поліцейський, за яким закріплена вогнепальна зброя, зобов'язаний:

- 1) знати та точно виконувати вимоги, встановлені цією Інструкцією;
- 2) забезпечити зберігання зброї і підтримувати її у справному та змащеному стані;
- 3) отримавши вогнепальну зброю та боєприпаси, діяти відповідно до вимог, передбачених розділами III, IV цієї Інструкції;
- 4) під час виконання службових обов'язків, проведення практичних стрільб постійно контролювати наявність отриманої зброї (боєприпасів) та не допускати випадіння її або витягування з кобури (спеціального спорядження) іншими особами;
- 5) здати зброю і боєприпаси до чергової частини органу (закладу, установи) поліції негайно після виконання службових обов'язків. У разі неможливості своєчасного прибуття

до органу (закладу, установи) поліції повідомити про це безпосереднього керівника і далі діяти за його наказом.

7. Перевірка в поліцейських рівня знань із заходів безпеки при поводженні зі зброєю відображається у внутрішній документації органу (закладу, установи) поліції та проводиться, зокрема:

- 1) перед призначенням на вищу посаду, закріпленням вогнепальної зброї;
- 2) під час інструктажів поліцейських перед заступанням на службу, виконанням службових обов'язків з протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку;
- 3) під час перевірки несення служби поліцейськими органами (закладів, установ) поліції;
- 4) перед проведенням практичних стрільб;
- 5) не рідше двох разів на рік комісією, яка призначається наказом керівника органу (закладу, установи) поліції. Результати перевірки знань поліцейських оформляються протоколом засідання комісії з перевірки рівня знань із заходів безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю (додаток 1);
- 6) під час проведення підсумкової перевірки рівня службової підготовленості поліцейських за результатами навчального року, комплексних інспектувань, контрольних та цільових перевірок органу (закладу, установи) поліції.

8. Працівник підрозділу кадрового забезпечення органу (закладу, установи) поліції заповнює картку-застереження (додаток 2) і передає її уповноваженому працівнику чергової частини органу (закладу, установи) поліції (далі - оперативний черговий), якщо поліцейський:

- 1) показав рівень знань із заходів безпеки при поводженні зі зброєю, порядку і правил її застосування і використання нижче ніж "добре";
- 2) показав рівень знань матеріальної частини зброї нижче ніж "задовільно";
- 3) не виконав норматив з вогневої підготовки або вправу зі стрільби.

Протягом тижня з цим поліцейським проводяться додаткові заняття з вогневої підготовки і повторна перевірка рівня знань (складання заліку). Після позитивного складання заліку картка-застереження з чергової частини вилучається.

9. Організація занять і перевірка рівня знань у поліцейських заходів безпеки при поводженні зі зброєю покладаються на керівника органу (закладу, установи) поліції.

10. Категорично забороняється:

- 1) виймати зброю (боєприпаси) з кобури (спеціального спорядження, підсумка) без потреби;
- 2) тримати палець на спусковому гачку без необхідності;

- 3) знімати запобіжник з положення "запобігання" у всіх випадках, не пов'язаних зі стрільбою;
 - 4) закривати або затикати сторонніми предметами канал ствола, що при пострілі може призвести до його роздуття чи розриву;
 - 5) безпідставно спрямовувати ствол зброї у бік людей, транспорту, будинків, інших будівель та споруд. За необхідності зброя спрямовується на поверхню, яка в змозі прийняти кулю, наприклад: на землю, стовбур дерева, кулеуловлювач або вгору під кутом 45 - 60 градусів;
 - 6) залишати зброю без нагляду, а також передавати її іншим особам;
 - 7) користуватися без необхідності чужою зброєю та/або зброєю, навички поводження з якою відсутні;
 - 8) проводити чищення зброї у невідведених для цього місцях, змащувати її бензином та іншими легкозаймистими речовинами, а також абразивними матеріалами, допускати наявність відкритого полум'я під час її чищення;
 - 9) при поводженні з боєприпасами допускати їх пошкодження, забруднення тощо.
11. Особа, яка допустила порушення заходів безпеки при поводженні зі зброєю, відповідає в установленому законодавством порядку.

II. Інструктаж з питань дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю

1. Види інструктажів з питань дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю:
 - 1) первинний інструктаж;
 - 2) цільовий інструктаж.
2. Первинний інструктаж проводиться з поліцейськими, які:
 - 1) щойно призначені на посаду до органу (закладу, установи) поліції;
 - 2) зараховані на курси первинної професійної підготовки;
 - 3) зараховані на навчання до закладу (установи) або прибули до органу (закладу, установи) поліції для проходження стажування (практики).
3. Згідно з орієнтовним переліком питань первинного інструктажу, передбаченим додатком 3 до цієї Інструкції, такий інструктаж проводять:
 - 1) керівник (заступник керівника, уповноважена особа від керівництва) органу (закладу, установи) поліції;
 - 2) працівник підрозділу професійного навчання, інструктор з особистої безпеки, викладач профільної кафедри (циклу).

4. Цільовий інструктаж проводиться з поліцейськими перед:

- 1) виконанням службових завдань, пов'язаних із можливим застосуванням або використанням зброї;
- 2) проведенням спеціальних операцій;
- 3) проведенням практичних стрільб;
- 4) проведенням командно-штабних навчань;
- 5) відрядженням з вогнепальною зброєю.

5. Цільовий інструктаж проводять:

- 1) особи, передбачені пунктом 3 цього розділу;
- 2) керівник стрільб;
- 3) керівник спеціальної операції;
- 4) керівник командно-штабних навчань.

Місце проведення цільового інструктажу визначається особою, яка його проводить, виходячи з конкретного завдання.

Цільовий інструктаж завершується перевіркою рівня знань, а саме: усним опитуванням знання матеріальної частини зброї, правил та порядку її застосування і використання, заходів безпеки при поводженні з нею, основ, правил і прийомів стрільби, а також перевіркою набутих навичок безпечного поводження зі зброєю. Рівень знань перевіряє особа, яка проводила інструктаж.

6. Запис про проведення первинного (цільового) інструктажу робить особа, яка його проводила, у журналі реєстрації інструктажів з питань дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю (додаток 4) (далі - журнал).

Журнал має бути прошнурований, пронумерований, скріплений печаткою, зареєстрований у відповідному підрозділі та зберігатися в черговій частині органу (закладу, установи) поліції.

III. Порядок дій та заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю і боєприпасами під час їх отримання та здачі до чергової частини

1. Порядок отримання вогнепальної зброї і боєприпасів.

Про необхідність отримання поліцейськими зброї та боєприпасів керівник (заступник керівника, уповноважена особа від керівництва) органу (закладу, установи) поліції повідомляє оперативного чергового про необхідність їх видачі.

З дозволу оперативного чергового під контролем керівника (заступника керівника, уповноваженої особи від керівництва) органу (закладу, установи) поліції поліцейські по

одному заходять до спеціально обладнаної кімнати чергової частини для отримання зброї і боєприпасів.

Отримавши вогнепальну зброю і боєприпаси, поліцейський здійснює їх огляд та зобов'язаний:

- 1) спрямувати ствол зброї в напрямку кулеуловлювача, при цьому вказівний палець повинен знаходитися на спусковій скобі;
- 2) перевірити наявність патрона в патроннику (зняти зброю із запобіжника, відвести затвор (затворну раму з газовим поршнем) у заднє положення, поставити його на затворну затримку (утримувати затворну раму з газовим поршнем у задньому положенні) та оглянути патронник);
- 3) переконавшись у відсутності патрона у патроннику повернути затвор у переднє положення (відпустити затворну раму з газовим поршнем);
- 4) здійснити спуск курка з бойового взводу в напрямку кулеуловлювача;
- 5) ввімкнути запобіжник;
- 6) перевірити кількість та стан отриманих патронів та самостійно спорядити ними магазини;
- 7) помістити запасний магазин (магазини) до кишені кобури (спеціального спорядження, підсумку для магазинів, розвантажувального жилета);
- 8) приєднати пістолет до пістолетного ремінця та помістити до кобури (спеціального спорядження), після чого, не виймаючи його, вставити основний магазин в основу рукоятки (приєднати основний магазин до ствольної коробки та помістити автомат у положення "на ремінь", "на груди", "за спину", "на плече").

При огляді зброї необхідно перевірити:

- 1) відповідність номерів на затворі, запобіжнику та магазинах номеру на рамці пістолета (відповідність номерів на ствольній коробці, затворній рамі з газовим поршнем номеру на кришці ствольної коробки автомата);
- 2) відсутність на металевих частинах зброї нальоту, іржі, бруду, подряпин, тріщин;
- 3) справність частин зброї;
- 4) стан утримання магазину в основі рукоятки (ствольної коробки);
- 5) чистоту каналу ствола.

У разі виявлення несправностей зброї їх необхідно терміново усунути. Якщо в органі (закладі, установі) поліції вони не можуть бути усунені, зброя направляється до ремонтної майстерні. На час ремонту зброї за поліцейським закріплюється інша (резервна) зброя.

При огляді патронів необхідно перевірити:

1) відсутність на гільзах іржі й зеленого нальоту, особливо на капсулі, ум'ятин, подряпин, що перешкоджають входженню патрона до патронника;

2) чи не витягується куля з гільзи рукою, чи не виступає капсуль вище поверхні дна гільзи. Патрони з такими дефектами повинні бути відібрані і здані до чергової частини органу (закладу, установи) поліції;

3) відсутність навчальних патронів серед бойових.

Якщо патрони забруднені, вкриті незначним зеленим нальотом або іржею, їх необхідно витерти сухою чистою ганчіркою.

2. Порядок здачі вогнепальної зброї і боєприпасів.

Вогнепальна зброя і боєприпаси після виконання службових обов'язків або в разі відсутності потреби негайно здаються на зберігання до чергової частини органу (закладу, установи) поліції.

Про необхідність здачі зброї та боєприпасів поліцейськими керівник (заступник керівника, уповноважена особа від керівництва) органу (закладу, установи) поліції повідомляє оперативного чергового, який їх приймає.

З дозволу оперативного чергового під контролем керівника (заступника керівника, уповноваженої особи від керівництва) органу (закладу, установи) поліції поліцейські по одному заходять до спеціально обладнаної кімнати чергової частини для здачі зброї та боєприпасів, проводять розряджання зброї і здають її та боєприпаси оперативному черговому.

Розряджання зброї проводиться біля кулеуловлювача, при цьому ствол зброї повинен бути спрямований в його напрямку.

При розряджанні зброї необхідно:

1) не виймаючи пістолет з кобури, витягти магазини з основи рукоятки і з кишені кобури (не змінюючи положення автомата, від'єднати основний магазин та вийняти з підсумка запасний);

2) самостійно вийняти патрони з магазинів, перевірити їх кількість та стан;

3) від'єднати пістолет від пістолетного ремінця та дістати його з кобури (спеціального спорядження) (зняти автомат з положення "на ремні", "на грудях", "на плечі");

4) перевірити наявність патрона в патроннику (вимкнути запобіжник, відвести затвор (затворну раму з газовим поршнем) у заднє положення, поставити його на затворну затримку (утримувати затворну раму з газовим поршнем у задньому положенні) та оглянути патронник);

5) переконавшись у відсутності патрона в патроннику, повернути затвор у переднє положення (відпустити затворну раму з газовим поршнем);

6) здійснити спуск курка з бойового взводу в напрямку кулеуловлювача;

7) ввімкнути запобіжник.

При прийманні від поліцейського вогнепальної зброї і боєприпасів оперативний черговий звіряє їх номери і кількість, візуально перевіряє їх стан (змащення), розкладає по встановлених для зберігання шафах та місцях і повертає картку-замісник.

Про факти втрати (затримки із задачею) вогнепальної зброї і боєприпасів поліцейськими оперативний черговий доповідає в установленому порядку керівнику (заступнику керівника, уповноваженій особі від керівництва) органу (закладу, установи) поліції і далі діє за його вказівкою відповідно до законодавства.

IV. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час несення служби

1. Вогнепальна зброя та боєприпаси до неї видаються поліцейському під його особисту відповідальність, який зобов'язаний берегти і підтримувати в належному стані передану йому в користування вогнепальну зброю (боєприпаси) та обачливо поводитися з нею (ними) відповідно до вимог цієї Інструкції.

2. Керівник (заступник керівника, уповноважена особа від керівництва) органу (закладу, установи) поліції під час проведення інструктажу наряду, що заступає на службу, в обов'язковому порядку перевіряє знання поліцейськими матеріальної частини виданої їм зброї, правил та порядку її застосування і використання, заходів безпеки при поводженні з нею, а під час перевірок несення служби поліцейськими перевіряє наявність у них зброї (боєприпасів) та дотримання правил її носіння.

3. У однострої необхідно пістолет носити в кобурі з пістолетним ремінцем на надійно застебнутому поясному ремені, при цьому кобура повинна знаходитися спереду, з лівого або правого боку; автомат носити на автоматному ремені в положенні "на плечі", "на грудях", "на ремні", "за спиною".

4. У цивільному одязі зброю необхідно носити на спеціальному спорядженні з дотриманням заходів запобігання її випаданню або витягуванню іншими особами.

5. Під час несення служби поліцейським слід постійно контролювати наявність отриманої зброї, а саме:

1) перед застосуванням заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, подоланням перешкод, якщо пістолет був оголений, необхідно увімкнути на ньому запобіжник, покласти в кобуру (спеціального спорядження) та взяти заходів, які б унеможливили його втрату;

2) після застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів, подолання перешкод, падіння, виходу з місця значного скупчення людей, міського та іншого транспорту слід негайно перевірити наявність зброї, а також стан кобури (спеціального спорядження, автоматного ременя).

6. Під час несення служби категорично забороняється:

1) проводити розбирання зброї;

2) вимикати запобіжник, досилати патрон до патронника, якщо в застосуванні чи використанні зброї немає необхідності. Недбале або необережне поводження зі зброєю, особливо якщо патрон знаходиться в патроннику, може призвести до випадкового пострілу;

3) від'єднувати магазин від зброї та виймати з нього патрони.

V. Заходи безпеки при поводженні зі зброєю під час проведення навчально-тренувальних стрільб

1. Організація і проведення з поліцейськими навчально-тренувальних стрільб здійснюються відповідно до вимог нормативно-правових актів Міністерства внутрішніх справ України та організаційно-розпорядчих актів Національної поліції України.

2. Безпека при проведенні стрільб забезпечується їх чіткою організацією, безумовним виконанням заходів безпеки та високим станом дисципліни.

3. Керівник стрільб (інструктор з особистої безпеки) перед кожним практичним заняттям з використанням зброї перевіряє рівень знань поліцейськими матеріальної частини зброї, правил та порядку її застосування і використання, заходів безпеки при поводженні з нею. Поліцейські, які не засвоїли правил та порядку застосування і використання зброї, заходів безпеки при поводженні з нею, до проведення стрільб не допускаються.

4. Перед початком стрільб ретельно оглядається територія стрільбища (тиру). У разі проведення стрільб на стрільбищі виставляється наглядач, наряд оточення та призначається старший наряду оточення. За необхідності призначаються показувачі мішеней, у яких керівник стрільб обов'язково перевіряє знання заходів безпеки та їх обов'язків, після чого старший наряду оточення та показувачі мішеней розводяться по місцях виконання обов'язків і перевіряється зв'язок з ними.

5. При виконанні вправ зі стрільби, які передбачають поворот, розворот, перекид, стрибки до моменту відкриття вогню, зброя повинна знаходитись на запобіжнику.

6. При пересуванні під час виконання вправ зі стрільби, у паузах між пострілами (у необмежений час) зброя повинна бути спрямована в сторону мішеней, а вказівний палець знаходитись на спусковій скобі чи затворі (затворній рамі з газовим поршнем).

7. Дозвіл на відкриття вогню дає виключно керівник стрільб. Вести вогонь у тирі (на стрільбищі) дозволяється тільки після команди "Вогонь!" ("Старт!"). Стрільба зупиняється за командою "Відбій!" ("Стоп!" або "Стій! Припинити вогонь!"). У період від команди "Відбій!" до команди "Вогонь!" будь-кому забороняється перебувати на рубежі відкриття вогню, підходити та торкатися зброї і боєприпасів, що там знаходяться.

8. Стрільба з ручного протитанкового та підствольного гранатометів, а також виконання вправ з бойовою ручною гранатою проводяться виключно на стрільбищі (полігоні).

9. Під час проведення навчально-тренувальних стрільб використовуються протишумові навушники та захисні окуляри.

10. Ведення вогню повинно бути терміново припинено кожним стріляючим самостійно або за командою керівника стрільб у випадках:

- 1) появи людей, машин, тварин у зоні ведення вогню, низьколітаючих літальних апаратів над районом проведення стрільб;
- 2) підняття білого прапора (у темну пору доби - увімкнення світла ліхтаря білого кольору) на командному пункті чи бліндажі (укритті), подачі сигналу ракети білого кольору;
- 3) виникнення пожежі під час стрільби;
- 4) втрати орієнтира під час проведення стрільб в темну пору доби.

11. Під час виконання вправи зі стрільби категорично забороняється:

- 1) заряджати зброю бойовими чи холостими патронами без команди керівника стрільб;
- 2) виймати зброю з кобури (чохла) без дозволу керівника стрільб;
- 3) спрямовувати зброю (незалежно від того, заряджена вона чи ні) у бік людей та місця, де вони можуть перебувати;
- 4) відкривати вогонь без команди керівника стрільб, у небезпечних напрямках, з несправної зброї та коли піднято білий прапор (увімкнено світло ліхтаря білого кольору) на командному пункті;
- 5) одягати, поправляти та знімати протишумові навушники і захисні окуляри зі зброєю в руках, а також після команди "Вогонь!" ("Старт!");
- 6) залишати зброю (боєприпаси) на рубежі відкриття вогню та передавати іншим особам без дозволу керівника стрільб.

VI. Заходи безпеки під час стрільби з ручного протитанкового гранатомета

1. Стрільбу бойовими гранатами (пострілами) по броні або танку під час проведення практичних стрільб слід вести тільки з окопу або на безпечній дистанції, не менше 150 метрів, при цьому особовий склад повинен розташовуватися не ближче 300 метрів від цілі.
2. При стрільбі з гранатомета ззаду в секторі 90 градусів у радіусі 30 метрів не повинні перебувати люди (тварини), розміщуватись боєприпаси, вибухові і горючі речовини. Особливо ретельно за виконанням цієї вимоги необхідно стежити при стрільбі в темну пору доби.
3. При стрільбі дульна частина гранатомета повинна знаходитися не ближче (не нижче) 20 см від бруствера або укриття, щоб унеможливити торкання ґрунту або інших предметів пір'ям стабілізатора гранати після пострілу.
4. При стрільбі в положенні лежачи гранатометник повинен розташовуватися відносно гранатомета так, щоб уникнути ураження реактивним струменем порохових газів, направленим у задній сектор.
5. При стрільбі з усіх положень слід ужити заходів для захисту органів слуху.

6. Необхідно берегти гранати (постріли), особливо пороховий заряд, від вологи та високих температур. Під час стрільби в дощ, сніг, на вологій і піщаній місцевості гранати, що підготовлені до стрільби, розкладаються на сумці, підсумку, плащ-палатці тощо.

7. У всіх випадках ведення вогню забороняється:

- 1) допускати до стрільби осіб, які не засвоїли теоретичного розділу прийомів стрільби, порядку виконання вправи та правил поведження з гранатометом і пострілами;
- 2) упирати казенну частину гранатомета в будь-які предмети або в ґрунт, відстань між казенним зрізом і стінкою окопу або іншого укриття повинна бути не менше 2 метрів;
- 3) вести вогонь з гранатомета, ствол якого засмічений брудом, снігом, піском тощо;
- 4) торкатись гранат, які після стрільби не розірвалися, такі гранати підлягають знищенню на місці їх падіння.

8. При стрільбі реактивною протитанковою гранатою забороняється:

- 1) допускати до пускового пристрою (гранат) осіб, які не вивчили їх тактико-технічні характеристики та вимоги заходів безпеки;
- 2) переключати (без потреби) пусковий пристрій з похідного положення в бойове;
- 3) переводити пусковий пристрій з бойового положення в похідне;
- 4) проводити розбирання або будь-які ремонтні роботи, а також витягувати гранату з пускового пристрою;
- 5) розводити і зводити труби з похідного положення в бойове до стрільби (при стрільбі з одноразових гранатометів).

9. При поводженні з реактивною протитанковою гранатою необхідно:

- 1) зберігати гранати відповідно до правил збереження боєприпасів;
- 2) транспортувати гранати тільки в закупорці і не допускати їх падіння;
- 3) не завдавати ударів і механічних пошкоджень;
- 4) у разі невикористання гранати (з розведеними трубами) реактивні протитанкові гранати розряджати пострілом у бік цілей (мішеней);
- 5) розводити труби пускового пристрою безпосередньо перед стрільбою;
- 6) не занурювати пусковий пристрій у воду.

VII. Заходи безпеки при стрільбі з підствольного гранатомета

1. У всіх випадках, коли стрільба з гранатомета не виконується, гранатомет повинен стояти на запобіжнику.

2. Необхідно оберегати ствол гранатомета від попадання в нього води, піску, бруду та інших сторонніх предметів.
3. Забороняється проводити із зарядженим гранатометом дії, не пов'язані з виконанням пострілу.
4. У разі виникнення затримки, не змінюючи напрямок ствола гранатомета, слід доповісти керівнику стрільб. Розрядження проводиться виключно фахівцями вибухотехнічного підрозділу або працівниками, які мають відповідні навички поводження з гранатометом.
5. Розряджати гранатомет необхідно тільки після постановки його на запобіжник. При цьому ствол гранатомета повинен бути спрямований у бік цілі (мішені).
6. Стрільба з гранатомета забороняється:
 - 1) якщо на автомат не встановлено направляючий стрижень поворотної пружини з клямкою і потиличник з ременем, які знаходяться в комплекті гранатомета;
 - 2) при кутах піднесення більше 80 градусів;
 - 3) при складеному прикладі автоматів АКМС і АКС-74У (зброї із аналогічною будовою);
 - 4) з приєднаним до автомата багнетом.
7. При стрільбі з підствольного гранатомета необхідно пам'ятати, що детонатор гранати зводиться на відстані від 10 до 40 метрів від дульного зрізу ствола гранатомета, тому на цій відстані не повинно бути перешкод, при зіткненні з якими може спрацювати детонатор.
8. Під час поводження з пострілами забороняється:
 - 1) піддавати гранати механічному та термічному впливам;
 - 2) здійснювати будь-яке розбирання пострілів та їх елементів;
 - 3) використовувати для стрільби гранати, які мають зелений наліт або вм'ятини на капсулі, тріщини або вм'ятини на детонаторі, корпусі, дні гранати, а також мають проколи кільця з фольги, встановленого всередині втулки металюного заряду;
 - 4) використовувати для стрільби гранати, пошкоджені після падіння, та торкатися гранат, які не розірвалися після стрільби. Вони підлягають знищенню на місці їх падіння з дотриманням відповідних запобіжних заходів.
9. Під час поводження з пострілами дотримуються таких заходів безпеки:
 - 1) не допускаються падіння гранат, пострілів та гранат з пороховими зарядами;
 - 2) гранати та постріли перевозяться тільки в призначеному упакуванні;
 - 3) гранати та постріли переносяться в призначених для цього сумках (підсумках, розвантажувальних жилетах);

- 4) гранати та постріли зберігаються в теплу пору року в тіні для запобігання дії сонячних променів;
- 5) гранати та постріли необхідно берегти від вологи, механічного та термічного впливу;
- 6) відкривається пенал і виймається пороховий заряд тільки перед стрільбою;
- 7) запобіжний ковпачок знімається тільки перед зарядженням гранатомета;
- 8) запобіжники, запобіжні ковпачки і чеки зберігаються до закінчення стрільби;
- 9) у разі стрільби під час дощу або снігу запобіжний ковпачок не знімається (якщо це не передбачено його конструкцією).
10. У разі порушення поліцейськими зазначених вимог ведення вогню негайно припиняється. Поліцейський, який допустив порушення заходів безпеки, знімається з рубежу відкриття вогню.

VIII. Заходи безпеки при виконанні вправ з бойовою ручною гранатою

1. При виконанні вправ з бойовою ручною гранатою в пішому порядку або з бойової машини слід дотримуватись таких заходів безпеки:
 - 1) заряджати бойову гранату дозволяється безпосередньо перед її використанням та за командою керівника стрільб;
 - 2) не допускаються до кидання бойових гранат особи, які не засвоїли матеріальну частину гранати, заходи безпеки при поводженні з гранатами та порядок і правила їх кидання, застосування, використання;
 - 3) поліцейські повинні бути в шоломах для захисту;
 - 4) гранати та запали видаються лише перед виконанням вправи;
 - 5) забороняється розбирати бойові гранати та усувати в них несправності, переносити їх не в гранатних сумках (підсумках, розвантажувальних жилетах);
 - 6) оберігати гранати та запали від сильних поштовхів, ударів, вогню, бруду та вологості;
 - 7) бойові гранати та запали поліцейські переносять окремо один від одного, у гранатних сумках (підсумках, розвантажувальних жилетах), при цьому запал повинен бути загорнений у папір або ганчірку;
 - 8) заряджати гранату (вставляти запал) дозволяється після її огляду та перед киданням і лише за командою керівника стрільб;
 - 9) кидання оборонних осколкових гранат та протитанкових гранат проводиться з-за укриття, яке може захистити від поранення;
 - 10) у разі, якщо гранату не кинули і запобіжну чеку не вийняли, розрядження проводиться тільки під наглядом керівника стрільб та фахівця вибухотехнічного підрозділу;

- 11) район кидання ручних гранат оточується в радіусі не менше 350 метрів;
 - 12) гранати, які не розірвалися, знищуються підривом на місці. Облік таких гранат веде керівник стрільб;
 - 13) поліцейські, які не задіяні у киданні гранат, повинні перебувати в укритті або на відстані не ближче 350 метрів від особи, яка її кидає;
 - 14) забороняється виходити з укриття раніше 10 секунд після вибуху;
 - 15) під час кидання декількох гранат наступну слід кидати не раніше ніж через 5 секунд після вибуху попередньої.
2. Під час поводження з бойовими гранатами забороняється:
- 1) заряджати та розряджати гранати без команди та без нагляду керівника стрільб;
 - 2) розбирати гранати та усувати несправності;
 - 3) переносити гранати не в гранатних сумках (підсумках, розвантажувальних жилетах) та/або за кільце запобіжної чеки;
 - 4) торкатися гранат, що не розірвалися.
3. Для вивчення будови гранат, прийомів і правил їх кидання використовують навчальні, навчально-імітаційні гранати і плакати.

**Директор Департаменту формування
політики щодо підконтрольних
Міністрові
органів влади та моніторингу МВС**

В. Є. Боднар

Додаток 1
до Інструкції із заходів безпеки при
поводженні зі зброєю
(підпункт 5 пункту 7 розділу I)

ПРОТОКОЛ
засідання комісії з перевірки рівня знань із заходів безпеки при поводженні
з вогнепальною зброєю N _____

_____ 20__ року.

Комісія у складі:

голови _____,
(посада, прізвище, ініціали)

членів комісії: _____,
(посади, прізвища, ініціали)

перевірила знання на підставі наказу МВС від _____ 20__ року N _____

(назва нормативно-правового акта, відповідно до якого проводилася перевірка)

№ з/п	Спеціальне звання	П. І. Б.	Посада	Дата перевірки	Оцінка	Примітка

Голова комісії

(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії:

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

Додаток 2
до Інструкції із заходів безпеки при
поводженні зі зброєю
(пункт 8 розділу I)

КАРТКА-ЗАСТЕРЕЖЕННЯ
З _____ 20__ року
до _____ 20__ року
не видавати зброю та спецзасоби
(посада, спеціальне звання, прізвище, ініціали)

У зв'язку з _____
(вказати підставу)

(підпис працівника кадрового забезпечення)

Додаток 3
до Інструкції із заходів безпеки при
поводженні зі зброєю
(пункт 2 розділу II)

ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК питань первинного інструктажу

1. Особливості несення служби поліцейськими щодо забезпечення підтримання публічного (громадського) порядку та безпеки, протидії злочинності на території обслуговування.
2. Основні положення Закону України "Про Національну поліцію", які регламентують застосування поліцейськими заходів фізичного впливу (сили), спеціальних засобів і вогнепальної зброї, а також дотримання правил поведінки зі зброєю, а саме:
 - 1) правові підстави застосування поліцейськими заходів фізичного впливу (сили), спеціальних засобів і вогнепальної зброї;
 - 2) гарантії особистої безпеки озброєного поліцейського;
 - 3) заходи безпеки при поведінці з вогнепальною зброєю під час отримання та здачі зброї і боєприпасів до чергової частини органу (закладу, установи) поліції, під час несення служби, проведення практичних стрільб, а також під час стрільби з ручного протитанкового гранатомета, підствольного гранатомета, при виконанні вправ з бойовою ручною гранатою.
3. Кількість фактів незаконного застосування та використання зброї, порушення вимог заходів безпеки при поведінці з нею поліцейськими органу (закладу, установи) поліції за минулий та поточний роки, а саме навести конкретні приклади, обставини і причини таких випадків, наслідки таких дій (кількість загиблих і поранених від цього поліцейських та інших осіб).
4. Порядок службових розслідувань фактів незаконного застосування або використання зброї.
5. Відповідальність за порушення заходів безпеки при поведінці зі зброєю та незаконне її застосування або використання.

6. Кількість випадків отримання поліцейськими органу (закладу, установи) поліції тілесних ушкоджень під час несення служби. Основні обставини та причини.
7. Надання домедичної допомоги громадянам, життю та здоров'ю яких загрожує небезпека.

Додаток 4
до Інструкції із заходів безпеки при
поводженні зі зброєю
(пункт 5 розділу II)

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ**

(найменування органу (закладу, установи) поліції)

**ЖУРНАЛ
реєстрації інструктажів з питань дотримання заходів безпеки при
поводженні зі зброєю**

Розпочато ____ 20__ року.

Закінчено ____ 20__ року.

N з/п	Дата проведення інструктажу	Спеціальне звання, посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Вид інструктажу	Спеціальне звання, посада, прізвище, ініціали особи, яка інструктує	Підпис	
					особи, яку інструктують	особи, яка інструктує
1	2	3	4	5	6	7

